

ONDERWIJSINSTELLINGEN MEER RUIJTE

Nieuwe eindtermen accountancyopleidingen

De RA- en AA-opleidingen hanteren in de toekomst dezelfde eindtermen. Ook is gekozen voor een uniforme studiebelasting voor beide opleidingen. En anders dan vroeger worden de nieuwe eindtermen alleen nog in hoofdlijnen omschreven.

TEKST ADRIE BOXMEER | BEELD CORBIS/STACY MORRISON

De zeer gedetailleerde omschrijving zoals die tot nu toe plaatsvond, behoort hiermee tot het verleden.

Deze nieuwe opzet geeft de onderwijsinstellingen de ruimte om binnen de gestelde voorwaarden de opleiding meer zelf vorm te geven.

Verantwoordelijk voor de vaststelling van de nieuwe eindtermen is de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (zie kader). CEA-voorzitter Loek Vredevoogd en commissielid

Philip Wallage zijn tevreden met het bereikte resultaat.

Vredevoogd: "We hebben bewust

ervoor gekozen om zowel voor de RA- als de AA-opleidingen dezelfde eindtermen vast te stellen. Hiermee willen we de overeenkomsten tussen beiden type accountants onderstrepen. Immers, ongeacht het verschil in opleidingstraject zijn beiden bevoegd tot het uitvoeren van wettelijke controles van jaarrekeningen."

TELEFOONBOEK

Ook de minder gedetailleerde opzet van de eindtermen beschouwt Vredevoogd als winst. Waarbij hij er wel op wil wijzen dat minder gedetailleerd niet betekent dat het ambitieniveau van de eisen omlaag is gebracht. "Nee, zeker niet. Maar vroeger waren de eindtermen waaraan alle opleidingsinstituten zich moesten houden min of meer een duplicaat van de eisen die NIVRA-Nyenrode hanteerde. Het gevolg: de eindtermen waren indertijd vervat in een document met de dikte van ongeveer

een telefoonboek. Alles was zoveel mogelijk dichtgetimmerd. Dat vonden wij geen goede zaak. Daarom hebben we de nieuwe eindtermen globaler geformuleerd. Niet op een lager niveau, maar wel met meer ruimte voor de instituten om op basis van deze vereisten hun opleiding meer naar eigen inzicht invulling te geven. Het geeft ze ook de gelegenheid om de opleiding indien gewenst sneller aan te passen aan ontwikkelingen, nationaal of internatio-

naal, binnen het vakgebied."

Overigens zullen de nieuwe eindtermen weinig gevolgen hebben voor RA's in opleiding. Voor hun AA-collega's daarentegen des te meer.

LANDELIJKE EXAMENS

De commissie heeft ook nagedacht over de veranderde rol van de landelijke examens. Vroeger werden twee vakgebieden landelijk geëxamineerd: accountantscontrole en bestuurlijke informatieverzorging/administratieve organisatie. Tegenwoordig geldt dat alleen nog maar voor het eerste vak, zij het wel met nadrukkelijke toevoeging van elementen uit de andere vakken.

Wallage: "Vanuit een toezichtsrol zou ik er niets op tegen hebben als we weer terug zouden gaan naar de oude situatie. Maar wij beseffen als commissie dat we hiermee de vrijheid voor de instituten om

De vorige eindtermen waren een document met de dikte van ongeveer een telefoonboek.

CEA opereert onafhankelijk

De Commissie Eindtermen

Accountantsopleiding is op 1 oktober 2006 ingesteld door toenmalig minister Zalm van Financiën, een gevolg van de invoering van de Wta die onder meer beoogde om de ruimte tussen de accountancyopleidingen en de beroepsorganisaties NIVRA en NOvAA te vergroten. De commissie verving hiermee het Examenbureau Registeraccountants dat werd opgeheven.

De CEA is een zelfstandig bestuursorgaan dat onafhankelijk opereert en bestaat uit vijf leden. Twee ervan zijn RA en twee AA. De vijfde komt van buiten de accountancy en vervult de rol van voorzitter. Dat is Loek Vredevoogd, oudvoorzitter van het college van bestuur van de Universiteit Leiden. Ook was hij tot eind 2004 voorzitter van de NVAO, de Nederlands Vlaamse Accrediteringsorganisatie die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van visitaties bij instellingen voor hoger onderwijs.

De RA-leden van de commissie zijn Philip Wallage (KPMG en hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam) en Peter Eimers (PwC en docent aan de Vrije Universiteit).

de opleiding voor een belangrijk gedeelte zelf in te richten behoorlijk zouden beperken. Dat zou dus haaks op onze eigen doelstellingen staan. Daarom willen wij graag vasthouden aan landelijke toetsing accountantscontrole waarin elementen van bestuurlijke informatieverzorging/administratieve organisatie en externe verslaggeving worden betrokken. Ook zullen wij de onderwijsinstellingen kritisch volgen of ze wel voldoende over beide onderwerpen doceren."

STAGE

De CEA handhaaft de tweedeling van zowel de RA- als de AA-opleiding in een theoretisch deel en een praktijkopleiding (stage). De minimumeindtermen die nu zijn vastgesteld, gelden voor het theoretische gedeelte. Voor het praktijkdeel zullen de eindtermen naar verwachting in de loop van dit jaar beschikbaar komen. □

Oordeel visitatiecommissie basis voor werk CEA

De CEA heeft zich bij de aanwijzing van de universitaire RA-opleidingen mede laten leiden door het onderzoek in 2007 naar de kwaliteit van het accountancyonderwijs. De visitatiecommissie die het onderzoek uitvoerde, concludeerde dat afgestudeerde RA's voldoende kwaliteit in huis hadden, ook in vergelijking met het buitenland. Dat leidde tot de vaststelling dat de Nederlandse RA-opleidingen aan de gestelde normen voldeden. Wel concludeerde de commissie dat er nogal wat verschillen zijn wat betreft het wetenschappelijk karakter van de diverse opleidingen. Letterlijk stond hierover in het visitatierapport: 'In de woordcombinatie 'wetenschappelijk beroepsonderwijs' wordt het eerste begrip gevareerd ingevuld. De commissie is van oordeel dat, mede omdat deze opleidingen met recht op een universiteit worden gegeven, het wetenschappelijk aspect wel degelijk gecontinueerd en gekoesterd dient te worden.'